

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.
SELMEC-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

Nyitlér díja soronként 20 fillér.

Felolvasó szerkesztő és lapfajlagosodó:
KUTI ISTVÁN.

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelt

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Közgazdaságunk az 1902. évben.

— A besztercebányai ker. és iparkamara jelentése —

Öszinte érdeklődéssel vettük kezünkbe a besztercebányai kereskedelmi- és iparkamara jelentését tartalmazó füzetet. Érdeklődésünk azért volt élénk és főleg őszinte, mert az 1902 esztendő záróköve látszott lenni a már esztendőktől óta tartó súlyos gazdasági válságnak és a mostani esztendő gazdaságilag jobbnak ígérkezett. Sajnálattal kell e helyütt is megállapítanunk, hogy ezek a vérmes remények nem teljesedtek; a depresszió a termelés és a fogyasztás terén még mindig tart. Sőt a mi még rosszabb, nincs is egyhamar kilátásunk arra, hogy a helyzet a közel jövőben már jobbra forduljon.

Ilyen szomorú végeredményt konstatál a nagy gondnal és pontossággal összeállított kamarai jelentés is. A közgazdasági depresszióknak általános, egész Európára kiterjedő sújtó hatása az elmúlt évben iparunkra és kereskedelmünkre igen súlyosan nehezedett. Kivételi kereskedelmünk szervezeten kívül, az adók folytonos emelkedése, a közös vámtérület átkos intézményének rossz és hátrányos következményei, a vállalkozási kedv teljes hiánya, pénzösszegs és pénzintézeteknél, tökéhiány az ipari vállalatoknál: ezek azok a legfőbb okok, a miért közgazdaságunk előbbre

menni nem tud. Iparunk helyzete az osztrák iparével szemben nehéz, a bizalmatlanság általános. Kisiparosaink pénzügyi helyzetük csak nehezebbre képesek beszerezni. »E mindinkább érezhető bajon segítő» — folytatja a jelentés — »a kisiparosok több helyen u. m. Selmecbányán, Lőcsőn, Újbányán és Gácsán állami segély mellett hitelszövetkezeteket létesítettek, e hitelszövetkezetek azonban egyrészt szórványosan, másrészt kisebb terjedelemben létesítve, korántsem képesek azokat az eredményeket elérni, a melyeket hivatva lennének.»

Itt adjuk továbbá kivonatban a jelentésnek városunkra vonatkozó egyes részeit kivonatban: Az ipari viszonyok kevés változtatást s általában javulást nem tüntetnek fel. A munkáviszonyok rosszabbodtak, s a folyton növekvő kivándorlás következtében munkahiány kezd mutatkozni. A szakoktatás hanyatlott, a mennyiben a selmecbányai szövő- és kötőipari, és cipészeti tanműhely (a selmeci cipőgyár egyik osztálya) megszűnt. A községi tanterület terén haladás észlelhető a selmecbányai gyár újonnan berendezkedett.

A gyümölcs-termés oly rossz volt, a minőre évek hosszú sora alatt nem volt példa. (Az idei termés is végtelenül gyöngye és silány. A szork.) Az iparosság a kamarai kertületben hasonlít egy beteghez, a kit különféle orvosszerek által ugyan életben lehet tartani, de a kinek, hogy alaposan

felgyógyuljon, egész életmódjának megváltoztatására volna szüksége. Az ipari viszonyok az elmúlt évben sem tüntetnek javulást. A munkáviszonyok évről-évre rosszabbodnak, s a kerület több helyén már is a munkahiány érezhetően kezd nyilvánulni. (A selmeci cipőgyár — mint halljuk — nem tud elegettelő számú munkást kapni. A szerk.) A vasárnapi munkaszünetnek csak az esetben lehetne üdvös hatása, ha vasárnap a pálinkakimérés betiltatnék. E nélkül üdvösebb, ha az itteni szegény nép vasárnap is szokott napi munkáját végzi, mintha egész heti keresményét vasárnaponként a pálinkamérésekben hagyja.

Selmecbánya önálló tvhatósági joggal bíró városban, a hol megvan a képesítéshez kötött ipartűző mesterek törvényszabta létszáma, ipartestület mindaddig létesítve nem lett, a Selmecbányán alakult ipari hitelszövetkezet »mint az országos közp. hitelszövetkezet tagja« az iparosok érdekében létesít és 10.000 segélyt meg 800 K berendezkedési költséget kapott az államtól. Az agyagipárk gyártása hanyatlott: a 3 selmeci ipagyártó-kisipar s üzlete csak nagyon szűk határok között mozog. Az egyik közülök (Póhl József) kapott is az államtól 1 pipaprést, 1 őrlőmalmot és 2 égetőkemencét, ügylátszik azonban ezáltal nincs nagyon segítve sorsán, mert forgó tőke nélkül nagyobb üzleti eredményeket elérni nem tud. Iparfejlesztő hatással — a mennyiben sok

A zsolnai szép asszonyokról.

— Kiállítási tapasztalatok. —

— A „Selmecbányai Híradó” eredeti tárcája. —

Kedves szerkesztő Úr,

Kélt levelem Zsolnán, augusztus végén.

Megérkeztem volna ebbe a kis Trencsénmegyei fészekbe. Sokan érkeztek, rengeteg sokan egy különvonaton Ruttkától; pár százan lehetünk, a kiket a kiállítás vonzott és a vasutagazdagság bámulatos udvariasággal présellett bennünket két laposra a forróasztól csak úgy gözölgő vasuti kocsiokba. De rövid félóra alatt ennek is a nagy isten meg a vonatvezető szives jó indulatából vége szakadt. Zsolná-t kiállított és mindenki kiszállott. En is ezt cselekedtem, mert okosabb igazán nem teltt tőltem. A pályaudvaron érkezésem után két kitüntetést átvehettek az egész kiállítás — teteje. Nagynak épenséggel nem mondható, de azért elég tekintélyt messziről is. Az eszailásoló iroda szűköségéből kitűnő lakást kaptam, éppen szemben a kiállítás egyik melléképületével. Melléképületnek pár vásárt utcazereket nyilvánította t. i. azt a jókora részt, a mit a korláton könnyebb és — olesőbb bejuthatás céljából maguk vágtek. Kurizozómból és — fátárságából magam is. (— hogy a kissé messzebb eső főbejáratot elkerüljem —) rendszerint erre kerültem.

Fátárságról írtam. Bizony az vagyok tetőtől-talpig. A tengernyi járástól alaposan megfájdult a teremtés urainak a lába is, hogy pedig a feje meg a szemé hamarosan elfáradjon, arról két fontos tényezője gondoskodik főleg ennek a valóság-

gal csinos kis felvidéki ipari kiállításnak. Az egyik a rengeteg szép kiállított tárgy, a mely a nagy középponti iparcarnokban meg a számos kisebb pavilonban nyert elhelyezést és szébbnél-szebb, életrevalóbb jelét adja a felvidéki ipari haladásának. A másik »körülmeny« (?) meg a zsolnai — szép asszonyok. Mert ezen a téren aztán — ha ugyan lehetséges még több a látni való az iparcarnok körül, mint benne. Mert, hogy mindjárt levelem legfőbb, leghálásabb tárgyára térjek át, a mit Zsolna szép hölgyekben produkálni képes, az majd a hihetetlen határos.

Ez is a főoka annak, miért választottam ki részletesen kimerítő általános jelentésomból ezt a virágos fejezetet? Nem tudtam volna a szivemre venni, hogy a zsolnai kiválóan jeles posztó- és bűtorszövet-termékekkel, jól kikészített talp- és bocsorszövetekkel, nagyírú lóptó juhtőrővel, fehérített és selyemszerű pamuttal, dongafával, zsindejlével meg mi egyébgel együtt tegegek róluk is jelentést. Mert, hogy ók külön kiemelendők és méltányolandók, arról szeretném minden selmeci polgártársamat és polgártársnőmet külön-külön meggyőzni.

Szeretném elsősorban is konstatálni, hogy a zsolnai szép asszonyok és lányok — úgy a minőség, mint a mennyiség dolgában — kitesznek magukért. Sok várost bejártam már, kiteszben-nagyobbat egyaránt, kivált itt a felsővidéken, de annyira szép, elegáns hölgyeket és aránylag (Zsolna viszonyaihoz mérten) úgy megdöbbenően sokat nem láttam még egy rakáson. Az a kép, amit este villámvilágítás (még hozzá gyalázatosan ros)

mellett az iparcarnok előtti nagy tér a magasra szökő szép kúttal, a háttérben a sikerült pirotechnikai mutatványokkal meg a szebbnél-szebb asszonyok hullámzó tömegével egyetemben nyújtott, nagyon emlékeztetett a budapesti millenáris nagykiállítás néhány esti jelenetére a fontaine lumineuse káprázató vízugarai körül. Mert bámulatosan szép Zsolna asszonyai és leányai, az eleganciájuk és az nagyúri otthonosság, — az a nagyvilágias nonchalance, a melylyel a kiállítás területén reggeltől-estig, merném mondani reggeltől-reggeltől sürgőnk-forognak fáradhatatlanul, egy darab Budapest en miniature.

És ne higgye — kérem, sőt könyörgöm — senki se, hogy elragadtatásomnak bizonyos szívbéli alapjai volnának. Ments Isten, ennire nem vetemedtem. Igyekeztem lehető tárgyalóssággal, bizonyos hideg közönnyel mustrálgatni őket. De lelkemre mondom, kis lijjra volt, hogy ez a vállalkozásom, kivált a szemlélődés végén, csúfos kudarcot nem vallott. Hídeg véremet azzal hűtöttem le, hogy szépen eltettem magam másnapra.

Amit mondtam róluk nagy általánosságban, azt elmondhatnám most mindegyikről külön is. Csak úgy hemzsegnek a kis kiállítás pavilonjai, kedves fasorai, szép sétányai és fenyőfaligetei a szépültebb hölgyektől. És bámulatos nagy a számuk. Zsolna 6000 lakosa közül biztosan vagy 3000 az asszony; ezek közül pedig 2000 minden bizonyosan a »legszebb« nemhez tartozik. Egy világvárosban gondolja magát az ember; oly sokféle a típus. Zsidó nincs köztük túl sok; és talán ezek nem is a legszebbjei. De mindek egyformán

munkást foglalkoztatott és azokat a gépekkel való bányászatra szoktatta, a selmeci építőgyár is birt. A harisnyakötés is a kerületben állandó fejlődésnek indult. Nemcsak a váci 1-5-ös magyar szövés- és kötőgyár selmeci—bélabányai telepe, szép számú átlag 280 munkást foglalkoztat, de az önálló kötőszövő kézimű iparosok száma is Selmechyanán illetve környékén 32-61 tesz. Ezek mindenesetre azon munkások köréből kerültek ki, a kik fent-nevezett cég által hosszabb ideig Selmechyanán fenntartott kötszövő tanműhelyben nyertek szak-szerű kiképzést. (A legtöbb ezen iparigazolvány-nyal bíró harisnyakötők közül Hodrusbányán lakik a kötőgyár t. i. ott is tartott egy gyári osztályt, de mikor új gyári épületek emelt, a gépeket mind bevonta, a hodrusbányai telepet pedig Kovács Viktor budapesti kereskedőnek adta át, a ki azonban rövid idő múlva — sajnos — szintén bezárta az üzemet és a gyárat a főváros melletti Erzsébetfalvára helyezte át.

Hontmegyében a hont—németi—selmechyanai vasút részletes tervét már elkészülték, a vasutépítést nemskóra meg kezdik. (Nem érjük meg mi azt soha! Szerk.) E vasut 22 km hosszúra terveztek, szabványos nyomtávolságú, nehéz jellegű hegyi pálya. KJ.

A zsolnai kiállításról.

Aczél János iparos tanonciskolai igazgató vezetése alatt e hó 9-én több iparos tanonc látogatta meg a zsolnai kiállítást. A tanoncok két napos tanulmányutjára s a kiállítástól Aczél János igazgató a következőkben számol be:

A díszes kapun a kiállítás terére lépve a főúton látjuk a modern erdőzet pavilonját, mely a Hahu uradalom erdőzetének rendszeres kezelése mellett tanusodik. Érdekes itt a faiskola és a kitömött állatok szép csoportja.

A főúton pavilonok között feltűnő a Schreiber-féle üveggyárak csarnoka. Mindenféle tükrök és káprázató üvegek állanak itt remek kivitelben. Ezzel szemközt öv. Holcyné, lipótszentmiklósi szűcsárnyágyos pavilonja köti le a szemlélet. Mellette áll a Magyar Textilipar rózsáhegyi gyárának impozáns épülete. Négy fonógép zakatol benne. Berendezése igazán finou ízlésű árul el.

magas színvonalú az eleganciája; mind egyformán ves. Amit a német Bursche «Ein fesscher Kerl»-nek nevez, ez a species itt nagy számban található. A legelegánsabb nyári toleitetek láttam itt, olyanok, a minőkre nem akadt szemem, mióta az ország szívének 2 hónap óta hátat fordítottam. Ha lett volna bátorságom fölül megkérdezni, ki az udvari szabónőjük, mind budapesti szabónőhöz küldött volna. Kisvárosi szabónő nem is igen képes ilyen könnyed és elegáns nő ruhák elkészítésére. Amit a női divat szeszélye a legutolsó évszázadokban felszínre vetett, a legkorcsakaitól a legjelentekeleneknek látszóig (mert, hogy csak látszólag az, bizonyításra női olvasóm előtt áll igen szorul bizonyításra), azt itt mind képviselve és alkalmazva láttam, a hátul rejtelmes sima és ránc nélküli szoknyától, a bőségekben a katonai- és bányászzenekarok öblös ruházegeinek tátongó kijárását is megszégyenítő ügyesülőt «trombita» ujjakig.

Mintha csak a Madame Louis Berger elegáns budapesti szalonjából került volna ki valamennyi! És hogy ez a jóhírű és kitűnő izlésű női szabócég nem egészen ismeretlen a zsolnai szép hölgyek előtt, abból is megállapítani vélem, hogy ez a cég két rengeteg nagyságu üvegszekrényre szerepel a zsolnai kiállításon, még pedig nem is üvegekkel, hanem mindenikben 3—3 elegáns modell-ruha áll. Még hozzá zsolnai szövésből. Ajánlom hazafias hölgyeink figyelmébe, esi-

Tovább haladva, a nagy iparcsarnokban találjuk magunkat. A 3000 négyzetméter területet elfoglaló csarnokot Janács Leóndár, zsolnai közező-mester építette. Szomszédos részében találjuk a méhészet pavilonját és a gépházat, melyben Ganz és társa gépgyáros 25 lőerejű gépe áll. Itt látható a technológiai múzeum kisipari kiállítása egy sereng géppel s a Makoviczky Péter-féle turó gyár csarnoka.

Ezek a kiállítás főbb épületei illetőleg helyei. A mi a részleteket és a kiállított tárgyakat illeti, azt a következőkben foglalom össze:

1. Faipar. Ez a kiállítás legzadagabb része. A Damicza testvérek butorgyára bemutat egy fomirozott barok hálószobát és egy secesziós hálószobát váltó díszítéssel. E mellett van ismét csak egy secesziós hálószoba. Okom van e kettőt külön felemlíteni, mert itt alkalmam volt tanulni annak némi oktatási adni.

A mennyiben ugyanis a secesziós nemzetközi, itt egy oly fajtát láttuk, mely utánozhatatlan, mely magyar secesziós, mert konturjai nem hágnak át a képzelem világát, s így nekünk az első hálószoba kedvesebb és vonzóbb volt, mint az utóbbi, mely már német s így nem érte meg a magyar virágos díszítés jelképét. A töröcszentmártoni butorgyár hajlított székkeket állított ki. Mellette egy zölyomjegyei menyecske bemutatja a nádfonást, és szívesen adott felvilágosítást kérdéseinkre. A bellusi állami kosárfonó iskola kiállított: szalon garnitúrát, gyermekkoscsikat, díszes és virágos asztalokat, könyvállványokat, díszkosarakat, podgyasztárokat. A munka izléses és megérdemli, hogy az ember megtekintse. Most jutunk a régi jó időkhez. Kemka János zsolnai asztalos, egy kis fülkében tulipános ládákon, ajtókon és ablakokon bemutatja a népnél még ma is élő tarka-barka festést. Ellenkezőt teszi Heinrich János, szintén zsolnai asztalos, a ki modern építészeti kellékeket, ajtókat és ablakokat állított ki. Ezután következőknek:

Rolka Pál kosárfonó kiállítása. Ropkó József órája gyönyörű szerkezetű, Kiepszi István (Besztercebánya) kis hat harmónia, az illavai fegyverek kézimunkája, majd Mahrer Ármán (Trencsén) butorgyáros német secesziós butorai. Keresetlen egyszerűségű, mahagoni fából készült csinos hálószoba Kiska Mihály (Galgóc) kiállítása. Egy rajeci asztalossegéd: Mládenek Miklós csinos kis ottárti faragott ki.

A munka nagy fáradságról és igazi művészi kézfől tesz tanuságot.

náltassanak magunknak próbaképen zsolnai divatszövevényből való szép őszi toleitet; nem fogják megbánni, plane ha Berger Lajosnéhoz fordulnak. (A címét csupa lelkesedéssből szívesen elárulom az érdeklődőknek.) Van egy gyönyörű kékszíni posztóbból, himzett ujjakkal készített női ruhája, a mely egyszerűségében nagyon elegáns (az ára potom 200 korona), egy másik sötétebb kék (320 koronáért vesztegetük), egy drapp színű gyönyörű utcai ruha (200 korona az ára), fekete selyem- és csipke-toleitetek (egynek az ára 520 korona) stb.

Eleganciájuk és szépségük mellett még egy dolog az, a mi a zsolnai hölgyeket érdekesebbé teszi: ez t. i. éppen az érdekességük. Modoruk, járás-kelésük, nézésük olyan lebilincselően kedves, oly behízogól, oly eleven, oly... kacérokodó, hogy a férfiak hamar omlanak bőjjaikkal együtt apró kis lábaikhoz. És itt szeretnek valamit kiemelni különös nyomatékkal: a különbséget a mi szép asszonyaink és leányaink meg a zsolnaitak között! Ki meri állítani, hogy a mi hölgyeink között nem akadnak aránylag nagy számban szép és fess hölgyek; de valamennyin meglátszik legalább is már tíz lépésről, hogy »jó vidékiek«. Ne tessék ezt gorbombaságnak venni, tisztelt hölgyeim, hanem csak annak, a mi: egy kis csomó öntésességnek. Nem vagyok erkölcsösten fráter, amolyan léha, világli, de nekem sehogysom tetszik, hogy a mi asszonyainkról-leányainkról menten kizérk a jó vidékiek földszaga, vagy más szóval (a mi az előbbivel egy malomban öröl) lekiabál róluk jóformán az ártatlanság. Ez az, a mit mi, a teremtés urai, nagyvárosokban nem találunk. Bennünket

Említsére méltó Zay Miklós gróf zayugróci botgyárának kiállítása, úgy szintén a znoíváraljai áll. tanítóképző intézettel kapcsolatos faipar iskola munkái. Tanulások ifj. Szieszkál Lukács műasztalos izléses ebédlője. Nem mulasztottunk megtekinteni a kárpitos és nyerges munkákat sem. Ebből bőven jutott a szemlézőknek.

2. Vas- és fémipar.

E csoportot Fischer Adolf és fia (Turócszentmárton) gyára nyitja meg. Ezután látható: Veszély Sezső (Pöstyén) sodrony ágybetételei, Szaláth János, (Besztercebánya) feszítőkészülékei, Mayerberg J. (Nagyszombat) finom sodrony szövetei, Pelch Vilmos (Zsolna) híd mérlege, e munka szolid, de a mérleg nagysága nem felel meg a szokásos mértéknek. Rankó Pál és Chadeszky testvérek (Zsolna) különféle rézedényei, Zsabbay János lakatos (Zsolna) tűzmentes pénzárta. A következő felke szebbnél-szebb takaréktűzhelyivel van tele.

3. Posztóipar.

A «Magyar Katona posztó és takarógár r-társaságának» díszes pavilonja szingardog látványt nyújt. Láthatók itt: finom női szöveteik, katonaposztók, takarók, divánülések, stb. Két szövőgép állandó működésben mutatja be a gyár két legkeresettebb termékét, egy plüs és egy divatszövet szövészekkel. Ott látjuk Beyer Lajosné (cs. és kir. udvari szállító női szabó, Budapest) kosztümei, melyek a gyár szöveteiből készültek. A gyártelep — a mint ott hallottuk — 1100 munkásnak ad kenyeret és 800 lőerejű géppel dolgozik. A gyártelep 2 órát toltatunk és kalauzolás mellett mindent megtekinttünk.

Midőn ezekben a zsolnai iparkiállításra szerzett tapasztalatakról és látottakról jelentésemet megírtam, nem mulasztatom el hangsúlyozni azt, hogy úgy az én szerény ismereteim, valamint a tanoncoké gyarapodtak, a hol alkalom csak mutatkozott, megmagyaráztam vagy megmagyaráztattam tanítványaimnak oly dolgokat, a miket eddigél nem ismertek. Éppen ezen szellemi kincs birtokában kötelességem, hogy a tekintetes városi tanácsnak így magam, mint az öt tanuló nevében újból köszönetet mondjak azon nemes jó akaratáért, mellyel bennünket a zsolnai iparkiállítás megtekintésére és tanulmányozására kiküldetni kegyeskedett.

Aczél János.

csak elenyészően kis mérvben érdekel többé a vidéki lányok zárdaszertü szendegése (a mely olykor — tisztelet a kivételnek — nagyon is tettelet), hanem rajongunk azért a kicsikével szabadabb szellemért, a mi a nagyvárosokban otthonos. Ez erre akadtam — mirabile dictu — az eldugott kis Zsolnán is. A hogyan ott a hölgyek sétáltának a kiállítás korzóján, a hogyan körülsetálták estefelendén a katonazenekar kis kerek pavilonját, a hogyan iriss, toborzó elevenségéggel, lüktető vígsággal, jó kedvel tele konfettiznek, a mely jólössen magas hanggal és megdöbbentően sokat diszkurálnak, a hogyan a szoknyájukat emelik, stb. stb., ezt a vidéken kevés város utánozza. Ezért örülök annyira, hogy itt jártam és ajánlom a selmeci fiatal embereknek, a kinek fölösleges 10 koronájá van, nézze meg a zsolnai kiállítást, meg a zsolnai szép asszonyokat. Egyiket se fogja megbánni. És férfi, kivált ifju, alyt oly bámulatosan kevés van itt!

Kedves principálismom, most végezik! Kérek kis előleget, különben itt rekedek. 100 vagy 200 korona tán elég lesz; összesen tehát 300. Forduló postással (sic!) várom azt a kis hercig rózaszíni postautalványt. A kiállításról és másról máskor. István áldja meg, kedves szerkesztő úr! Üdvözl az elragadott kiküldött és előleget kérő külön tudósítóink.

Vihnye-fürdő és a fővárosi sajtó.

Mi jó vidékiek megszoktuk azt, hogy a fővárosi sajtó csak elvétve, ritkán foglalkozzék velünk s csak a vidéki úgynevezett szennzációkról vegyen tudomást. Dacára azonban a fővárosi sajtó ez eddig sajnosan tapasztalt eljárásának, ezuttal örömmel kell konstatálnunk, hogy részben legalább kivételt is tesz, s elismert hatalmát oly irányban is kezdte gyakorolni, mely az országos érdek mellett egy vidéknek is érdeke. Feltehető volt az ebben az esztendőben, hogy a legtekintélyesebb fővárosi lapok szívesen és elismeréssel emlékeztek meg városunkról, mint Vihnye-fürdő tulajdonosáról és magáról a fürdőről.

Kötelességünknek tartjuk reprodukálni ez először cikkelyeket, már azért is, hogy városunk egész közönsége megismerhesse azokat, és hogy erkölcsi hasznát is lássa az anyagi mellett azoknak az áldozatainak, amelyeket a fürdő érdekében hozott.

Újabbán a Magyar Nemzet emlékezik meg igazságszerzően Vihnye-fürdőről a következő cikkelyvel:

Vihnye. A legrégibb és legáldásosabb magyar fürdők egyike: Vihnye új életre támadt. Hosszú, szomorú pangás és hanyatlás után megvan arra minden kilátás, hogy ez a szép, egészséges fekvésű fürdő értékéhez méltó színvonalra fog emelkedni. Értéke pedig nem közönséges, mert egész Európában nagyon kevés hasonló összetételű és gyógyhatású hőforrás található. Az új fellendülés gyökere abban keresendő, hogy Vihnye tulajdonosa: Selmecbánya városa megszüntette a bérleti rendszert és saját kezelésbe vette át a fürdőt. Közönthető pedig ez az üdvös elhatározás Boletmann István dr. kir. tanácsos fürdőorvos, a magyar balneologia egyik kitűnőse által ötvíz-zedeken át folytatott agitálásának és Sztancsaj Miklós selmecbányai főjegyző önfeláldozó, őnzetlen vállalkozó szellemének. Ez a két érdek férfi egyesült erővel dolgozik azon, hogy Vihnye szebb jövő elé menjen. Hozzáértő és buzgó fáradozásuknak máris megvan nemcsak a látszata, hanem a gyümölcse is. A fürdőhely igazgatása, a lakások berendezése és felszerelése, a fürdők kezelése, az élelmezésben a pension-rendszer meghonosítása, a vendéglő szigorú ellenőrzése és sok egyéb részlet biztatóan hirdetik, hogy Vihnye arra az útra lépett, a melyen modern fürdő fog válni belőle.

És a mellett, hogy megad minden lehető kényelmet, az árai Magyarországon szokatlannál alacsonyok. A közönség mily gyorsan rájön az ilyen változásra, az kitűnik abból, hogy Vihnyének az idén már eddig 1516 fürdővendége volt, a mi éppen kétszer annyi, mint a korábbi évek legnagyobb létszáma (1897-ben 700). Pedig még hátra van az őszi szezon, ennek a vidéknek a legkedvezőbb és legkellemesebb évszaka, a mikor bizonyára szintén sokan fogják élvezni Vihnye enyhe klímáját, hőforrásait és olesó komfortját. Az őszi szezon f. hó 23-án kezdődik az árak 40 százalékos leszállításával.

Rigmusok a vihnyei hársak alatt.

Édes május hava . . . Bűvös szép kikelet . . .
Alighogy bekötöd virágos fejedet,
Közörs ruhádat csak éppen felöltöd:
Szegény kobakunkat szörny gonddal töltöd.

Künn sutog a szellő . . . virágitat árad
Szitrogó kergetűnek gyönyörű nimfákat
Mi meg abba fölünk; tervünk, gondunk annyit
— „Hol is lesz a legjobb, legelősebb nyaralni.”

Mert, hogy el kell menni, rég elvágott dolog
Mennyire se lehetünk különben boldogok . . .
Elmegy koma, sógor após, anyós, tanti;
Elmegy Finesi, Tinosi, Manzi, Hanzi, Anti.

Hát otthon maradni, oh, mi győző szegény . . .
— Sír az aszony — „ez én sóha töl nem élem;
Még a házmester is résként mutat, bűnhet
Ha így nyarat szaka otthon lát bennünket.”

S mint az örült (tudják, ki létepte lánoát)
Ezernyi prospektus nyargal lelkünkön át.
Valogatunk régekt, dőlben aztán este:
Helyget, értőt, rögöt mind székkeresve.

S hogy pezsdül vértünk, kelloképen forrjon
Kihűzünk néhányszor a lútrit is otthon . . .
Ezer jó tanácsal, . . . intéssel segítve
Kiesi, puha fészékünk odahagyjuk végre.

Köhög a masina, indulóra fűtyent . . .
Minden cocunk-mókunk a kupéba már bent;
Csak mi nem illatunk, csak mi álldogálunk
Fársadt tetemünknek helyet nem találunk.

Gyázos megadással . . . Kezünk összetéve
Bámunk a ködös, füstös semmisségre
S míg dohogva törted bőséges vonatunk
— Busz héringek sorsán el-eláldozunk.

Hajh, de fűrgeb állat, tán a csagnál is . . .
S bizonytal boldoeb a barsi vicinális.
„Lassan járj, tovább érsz” zugja s egyre balad
(Száz kilométert is befut egy nap alatt).

S unkor vágyódásunk tetőpontot érne . . .
Bűvös álmainkat össze-vissza tépve,
Mind a sors haragja, megharsán valami:
(Bekiall a kalauz: tessék kiszalanyit!)

Kint a stációnál zenő szobát fogad
Rögön megérjük a boni spanyolokat
Potom „tri koronai” a léhez peronyl utért
(Pestről . . . csak Lozonóig juthatunk annyit)

S rohan a két tálos, mintha szárnyuk néme
Mintha könyvből tudnák, mi dukál fürdőre
Horkant az ostoros, . . . a rudas is, mogall . . .
Itt vagyunk hát végre Vihnye hársainál.

Szemünk könyve lábhad: tudónk, szívünk tagul . . .
Tán az ősi hársak édes illatát.
Tán a „panya biztos” beszédes ajkától
Vagy a gondnok uran nyájas mosolyától.

Hivataluk sulyát dehogy érozotnek,
Tekintélyük tüzén nem fonnyad a vendég.
Sűrűnek, fozognak reggelől estélig . . .
Egymást noszogatra belvünk keresgélők.

A mint a lájstromba belekerül nevünk
S a nyomot betöltő általmegedünk . . .
Alighogy leszartuk a gyógy- s zenedját
— Tüdönk egy köbméter ozont még nem szíhat —

Vihnye gyógyhatánya már is mozog bennünk,
Nyüzög sokaságba menten elvagyunk!
S hogy a hatás rendén, napról-napra nőjön
Kritikánk megközdítők félrakon, nőkon.

Toalet, frizúra, smuk . . . a naperyővel
Egy-egy hirtve neme „adalaké” nő fel . . .
Nem tekinde nime-e, van-e férjük;
A hölgyek szépségét kilogrammál mérjük.

Ám a szépségünkél, még főbb az erényünk!
Tilosok fogyatékát mohón keresgéljük.
Ha épp’ nimes . . . hát magunk százat kitalálunk
Itt a hársak alatt mind költőkbe válunk.

S a kritika után . . . a fürdő mi édes!
Megtömpült nyelvünk ott megint hegyes-édes.
O hévíz forrását még alattunk búzog . . .
Órákig gunnyasztrán rajta, mint a tuzok,

Úgy teszünk, mint hajdan Sileó tavába! . . .
Ki előbb érkezik, annak lón javára,
S míg szanaszét zörög az esprít-sziporkát:
A „gyógybugyborékt” dehogy engednek át!

A „gyöngéd figyelem” ősi virtus nálunk
— A kik a kakán is csomókat találnak —
Mit otthon gyakorlunk, szinte akaratlan . . .
Itt is velünk marad minden pillanban.

Kint az esplanádon, benn a társalgóba!
Egymás önzestől jól meg vagyunk óva . . .
No mert kikerüljék egymást messze, távol:
Lelkünk az „egységért” bár üdült máskol.

El-eljárunk persze Selmece, Szandrakra
(Hosszú kocázástól nő bennünk az ikra)
Ebéd s vacsoránl majd egymás: maszunk . . .
Ha tán meg nem telik hamarost a talunk.

Kecointunk, éljenünk! kocsmát majd eladjuk,
Fényes díkeiköt mind együtt hallgatjuk;
Ám a kirándulás . . . bármikép köztözeik
Erdőmester s gondnok . . . sehogy se hoz öszébe!

Így, a fürdő-kurán: — meghívgye akárki
Legfőbb gyógyhatása a kaláber párti.

Hah . . . még itt is kísért a nemzeti átok, . . .
Derűre, vorura kontrát mondatókat!
Szegény bemenővel semmit se törődve
Vissz-így szivetek átvedlik a köbe . . .

Kutyafülső gyár nem-e mindgyéjtek!
Hány a „point” másnál, egyre azt nézitek!

Óh, ha egyek leszünk: szívünkbe, lelkünkbe! . . .
Mennyi ezer jóval együtt teletlünk be!
Együtt élvezhetjük — mit a prospektus ad —
Vihnye ingyen járó „természetes javát” . . .

Janóknak, Maconak dalias alakját,
Mik epedő szívünk hidegen nem hagyják;
Szutyok kilepatásunk látszik hóféhernek . . .
Magnessse válik, kihez hozzakernek.

Ki asszony, menyecské libben el mellettünk:
Jobb, — ha rajt! így együtt szapulunk, meszelünk.
Így együtt desérve Szilaveczky kosztja
Kivánt áldásait láthatóban osztja.

Így együtt kutatva mindent fölfedezünk:
A teljes kúrok mi való még nekünk . . .
Ezer kis titok majd magától kipattan
És ámulunk rajtuk hájly meghattan.

Megtudjuk: a gondnok alyaj jóvalta
A „gőghatányok” hány gradnara talta.
S ki éjt-nap nyujtozik hatra meg előre . . .
Mitől jó itt Vihnyen a rend éber óre??

Meg hogy a koldusbad ott lenn a terrásnál
Direkt a tanácsnok nemes tervéből áll:
„Hogy a könyörület édesbűn érenyét
Az üdülő szívek sohse foledhessék!”

Megtudjuk: Laci úr . . . bűvös hegedűje
Mért nem sűr új nótát, mint a filemle.
Régi melódián mért zokog kesereg,
Miket elflyújt már minden helyer-geyerék.

Az is a fürdőnek egyik főhatánya:
Lángra ne lobbantson a cigány nőjánya . . .
A hamvadó szívek csak hadd aludjanak,
Tüzes szenvedélyek szíkrát ne fogjanak.

Mindent megtudhatnánk . . . Hajh, de hamar lejár
A hat heti kúra s lefűn vele a nyár . . .
Bűszözóra bolint az ősi hársak lombja;
Papanák-mamanák pakkolás a gondja.

Itt . . . a szívünk táján . . . bűs őrösség támad
Borogva szorítjuk elapadt taracokat;
Megfogva s megtörve utra készülődünk,
Aztán csak a hársak sutognak felötünk.

Zizegnek, susognak . . . levelük hullatva,
Csönd lesz künn az erdőn, csönd a kúrszalomba.
Csak ott a bűróba folyik még a dolog . . .
Török a fejük! a fürdő-apostolok.

Új prospektus készül . . . Ránk ősi köd borul . . .
Számilánk! rendezünk a lefűnt napokul.
Fűlünkét vakarjuk . . . de jó köpet vagyva
Kivánjuk: — e tájat, az isten is áldja!
1908. aug. 22. „estély” műsorának 3-p-ja

nyirta, cserézé és eltereferélté

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. **Svehla Gyula** miniszteri tanácsos, bányaigazgató négy heti szabadság idejének leteltével e hó 28-án hazaérkezett és átvette a bányaigazgatóság vezetését. — **Heincz Hugó** orsz. képviselő pár napi ittartózkodás után a mult kedden a fővárosba utazott, hogy résztvegyen a parlamenti bizottság ülésén. — **Tuzson János** dr. erdőmester, akadémiai tanár norvégiai tanulmányutjáról hazaérkezett. — **Lilshauer Lajos** a bányaiskola igazgatója a mult héten hosszabb külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett. — **Böckh Hugó** kir. bányatanácsos, akadémiánkon a geologia tanára mint már megirtuk geologiai felvételekkel van az akad. nagy szünetében elfoglaltva. Most Bihar megyében időzik, a hol folytatja Pethő Gyula elhalt főgeológus megkezdett munkáját, Vaskóh vidékének mappázását. — **Tóth Imre** dr. m. kir. bányaforvos, törvhat. biz. tag elindult külföldi tanulmányutjára, melynek keretében mint már jelezni alkalmunk volt — a brüsseli demografiai és higieniai kongresszuson előadást is fog tartani. Erre az előadásra még visszatérünk. — **Sztinyai József** kir. tanácsos, polgármester ma pár napi tartózkodásra a fővárosba utazik.

Névmagyarosítás. Mult szombatunk mozgalmat indítottunk, melynek hazafias célja volt, hogy idegen hangzású névvel bíró polgártársainkat,

de legkívált iskoláinknak minden szép és nemesebb hűvelő ifjúságát — a mennyiben szintén idegennek — vezetőneveik megváltoztatására birjuk. E felhívásunkra most visszatértek abból az alkalomból, hogy megkaptuk a m. kir. belügyminiszter által engedélyezett névmagyarosításokról kiadott első és második felvéli jelentészerű kimutatást. Azon vidéki városok és községek között, melyekben az 1902. év második felében a legtöbb névmagyarosítás történt, — mint örömmel és megelégedéssel látszik, Selmece-Bólabánya szerepel ötödik helyen. Előttünk állanak több névmagyarosítási esettel Miskolc, Kaposvár és Arad városok meg Ljpest község. Az 1901. év második felében városunkban csak négy alkalommal adott engedélyt a kir. belügyminiszter névmagyarosításra. Ezzel szemben a múlt 1902. év második felében már 19 névmagyarosítási esettel szerepeltek a kimutatásban. Ekkor történt t. i. rendőrlégiységünk és rendőrségi tisztárukunk tagjai nevének a megmagyarosítása. A jelen való év első feléről még nincs kimutatásunk; annyit sajnálattal konstátálhatunk, hogy a múlt felévi 19 mögött messze elmaradtunk, még pedig várakozás ellenére. Azt hittük, hogy a hazafias példa tömegesen fog követőre akadni. Ebben a feltevésünkben csalódtunk ugyan eddig, de nem adjuk fel biztos hitünket, hogy hova-hamarabb az ügynek kedvezőbbre fordulról tehetünk jelentést. A nép még mindig vonakodik a névmagyarosítástól részint mivel nemzetfontosabb fontosságáról kellőg felvilágosítva nincs, részint pedig mivel az eljárás nem ismeri és így méltán fél nehézségeitől és költségeitől, ami azonban aplanál és nem indokolt. Vidéken a névmagyarosításnak a nép közt való terjesztése érdekében legtöbbet tehetnek a lelkesek, tanítók (nálnak különösen sok a nem magyar nevű pap és tanító) és általában mindazok, kik a néppel gyakrabban érintkeznek. A középonti névmagyarosító társaság (Budapest, I. Attila-utca 85. sz. a.) ezeknek és bárki másnak is szívesen ad felvilágosítást akár előszóval, akár pedig levél útján.

— **Ujanyakönyves.** A kir. belügyminiszter *Hontmegyének* közkezi anyakönyvi kerületébe Martindesz Róbert segédjegyzőt anyakönyves helyettesé nevezte ki.

— **A selmecebányai ág. hitv. evang. egyházban** Hroncsik Károlynak, ennek az öreg, érdemekben megözönlő lelkipásztornak néhány hónap előtt való nyugalomban vonulása folytán megüresedett a tót lelkesi állás. A püspöki iroda ideiglenesen a lelkesi teendők ellátására Vitéz Lajos segédlelkész küldötte ki Balassagyarmatról és egyben pályázatot hirdettek a megüresedett lelkesi stallum végleges betölthetése végett. Eből a célból már néhány hét óta próbabeszédek folynak az evang. templomban vasárnaponként, a mikor is a jelentkezők kívált a beszéddel tesznek próbát képességükről. A lelkes végleges megválasztása az eddig jelentkezett jelölt-pályázók közül a legközelebb tartandó egyházgyűlésen fog megtörténni.

— **Eljegyzés.** *Gemeiner Armin* selmecebányai meszáros eljegyezte *Szurán Samu* bélabányai kereskedő leányát, Gizellát.

— **Vihnye-fürdő vendégei.** Ősz elején vagyunk a nyár s a furdóisonak néve van már, ám Vihnyének egy év alatt helyreállított jó hírneve egyre vonzza a vendégeket. A múlt két hétben a következő vendégek érkeztek:

Rostás Péter államvasuti pályafelügyelő és neje Böcsi, Parkas Lajos m. kir. pénzügyi segéd-török, neje, 2 gyermeke és unokája. Léva, Batos Károlyné Coburg hercegi urad. főtitkár neje Pusztavics, Fejér Gyula főgymnásiumi tanár Nagykaneva, Klein Lujza kereskedő neje Bpest, Gunst Rózsa tanítóné Bpest, Bálint Sándorné cipész-mester neje Léva, Graf Jelli varróné Nyitra, Mittelmann Emilné kereskedő neje és családja. Alsókubin, Grossmann Dezsőné és Rózika Losonc, Daubner Sándor urad. számvéző-pénztáros és neje

Töketerbes. Dr. Györky Géza vármegyei főügyész és 2 fia Nyitra, Tóth Ferenc v. levéltárnok Temesvár, Latos Kornél magánzó. Néven. Anyos Marianna Csalsomlóra, Komoróczy Miklós főgymnásiumi tanár Gömörörszóny, Eckert Hermin németül özeveje Selmecebánya, Kurzeil Gáspárné kereskedő neje, 3 gyermeke és Freund Gertrud Ersekújvár, Kersékné hivatalnok neje és anyja, Horánszky Ferenc tisztviselő és neje Bpest, Salgó Ignác gyáros neje Bpest, László Simon székesfevárosi tanító és neje Bpest, Nigrinyi Sándor v. rendőrbiztos és neje, Stefflító, özeveje Kovács Gyuláné tisztviselő özeveje és Kovács Gizi Selmecebánya, özeveje Collinszky Flórisné tisztviselő özeveje Selmecebánya. Halász Anna nyug. főgazdátó neje és Halász Ilona postahivatalnokné Szalkola, Wrttrindsitz Gyuláné kiskereskedő neje és 2 leánya Erzsébetfalva, Gámán Gábor máv. állomásfőnök Dömsöd, Klein József kereskedő, neje, leánya és Lukács József mérnök Bpest, özeveje Dologh Gabriella és Helm Irma Selmecebánya. Pfleger Juliska Miskolc, Weisz Ottilie, Weisz Klémna, Weisz Adolf és Weisz Samu Selmecebánya. Rónaj Boriska jegyző neje Jászberény, Ambruska Andor csizmadíamester és Silingi kisasszony Léva, Dr. Polgár József orvos neje, egy leánya és cseléd Bosznia, özeveje Heusdorfer Józsefné és leánya Selmecebánya. Pétni József községi jegyző, neje, sógoróné és 2 gyermeke Békéscsantandrás, Beniczky Sándor máv. raktárnok és neje Bpest, Sz. Ilendoff Vincencia és Sz. Schrame Palmarin igazalmas nénék Hegybánya, Richter Mária Cseklész, Aglóver Mihályné és leánya Balassagyarmat, Solt Jákob máv. mérnök Bpest, Szemere Laura és leánya Győr, Petky Róbertné pénzügyi hivatalnok neje Miskolc, Farbak Gyula kohómérnök és anyja Selmecebánya. Borbála Dezsőné szatócs neje Erdőd, özeveje szigetvári Szighyey Antalné Felsőzsemler, Kuti Lajos m. kir. honvédfőhadnagy, neje és leánya Szeged, Czéh István dóh. bev. tisztartó és neje Hajdudorog, Bernhardt Vilmos nyug. állami tisztviselő Selmecebánya, Surányi Győző miniszteri tisztviselő Bpest, Nosker Alajosné hivatalnok neje és 2 leánya Budapest, Riedl Zoltánné és Riedl István Léva, Körösi Albin főgymnásiumi tanár és huga Bpest, Neumann Lajos fővárosi állami hivatalnok és neje Bpest, Stankovits György kir. főmérnök Zombor, Heinrich Teofil mérnök, Heinrich Irma és Stampf Mária Bpest. Dr. Gyapai Ede ügyvéd Léva.

— **Tanulmányúton.** Dr. Neuhertz Béla, bányászati akadémiánk jeles fiatal assistense hosszabb tanulmányutat tesz az akadémián tanév végeztével a külföldön.

— **Városi tisztviselők távozása.** Városi tisztviselői karunknak két rendkívül rokonszenves tagja lépett ki e héten városunk kötelékéből, mert a kötelezős másélel szállította őket. Ezek Krpuska Lajos, városi tb. főmérnök, a kit a kir. kereskedelmi miniszter mérnökké nevezte ki a m. kir. államasutak építési osztályába; — továbbá Zimay János vár. erdőgyakornok, a ki az erdészeti akadémián tanulmányait befejezve távozott városunkból. Őszinte sajnálattal kísérrjük a két kedves kártárs távozását és sok szerencsét kívánunk nekik további életpályájukon.

— **Evang. egyházkerületi gyűlés** volt Pozsonyban a múlt héten. A gyűlésen városunkból Farbak István, Händl Vilmos, Jezovics Károly és Király Ernő vettek részt.

— **A póstakocsis trombitája.** Nincsen a világon olyan pontos póstakocsis, mint a hegybányai. aki naponta négyezer szóllaltaja meg kürtjét városunk főutcáján s mindig ugyanazon órában. Ezt gondoltam én, de Sándor barátom más véleményen volt s azt állítja, hogy a m. kir. kincstár tulajdonát tevő kis sárga trombitát s hangját kizárólag magáncélokra használja fel trombitát és ezt az állítását azonnal be is bizonyította. Nézd — ugymond — egy perc múlva oda ér a Metro-pol-szálló pálinkamérfője elé, ott kinyúl egy kéz, melyben hosszú nyakú üveg, a trombita elhallgat, az üveg a trombitás ajkához tapad, kettőt kotyog, aztán visszakerül ismét a kinyújtott kézbe, a pontos kocsis pontos lova megindul, a trombita újra megszólal búcsúzóul a kéz tulajdonosának a üdvözletül a legközelebbi . . . mérnökasszony. Így ment ez másnap is végbe, azóta mindennap s

másik állítása szerint így rendelte a furlangos póstakocsis itókáját már régóta. Most már nem látom benne e szerelmes levelek s piros postatartalványok szívesen látott szállítóját, a kinek mindig ugyanazon hamis hanggal kezdődő trombitálását bizonyos hegyelettel hallgattam; — s azt hiszem, mások sem.

— **Installatio.** Hlavathy József, a Stefflítóra megválasztott s főhatóságilag megerősített plébános főtő hó 30-án fog beiktattatni egyházi-lag lelkesi hivatalába Litassy János, ker. esepres által.

— **Pálnka s a szenteltvíz.** Hegybányán, folyó hó 23-án délutáni órákban esketésnek kellett volna lenni, azonban a jegyes származói lévén, elbocsájtási levelét kikérni elfelejtette, mely okból az esketés elmaradt s a násznép haza távozván a menyegzői lakomát megtartotta. A jegyes újfél utáni egy óra felé megérkezett az elbocsájtási levellel s kora reggel 6 óraker megjelent a házassalándó pár a templomban, hogy örök hűségűt esküdjének egymásnak. De két tanu is szükséges. Kiválasztották tehát a javát s mozgósítottak, s szerencsésen megérkeztek az esketés színhelyére. Az eskető lelkész kérdést intézve, hogy kiket jegyezzen be tanukul jelentkezett egy hegybányai firma, ki még meglehetősen megőrizte józanságát; de következett a sor a második tanura, s ime! némi tévoa után megszólal lábainak gyöngyöge miatt a szenteltvíz kádat támogató P. J. felső-rónai lakos, hebeve nevében: azonban már nevének kimondása pillanatában elvesztve az egyensúlyt lefordult a »szenteltvíz« kádba, alaposan meglétt úsztatva, mert társai kísérltén őt a kellemetlen helyzetből, még s a szájból is csurgott a nemes folyadék, melyből akaratlanul vagy tíz litert pazarolt magára az ünkenytélén anabaptista.

— **Munkások közgyűlése.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelének selmecebányai fiókja IV-ik évi rendes közgyűlést főtő hó 1. augusztus hó 30-án d. u. 3 óraker Gyurkovics Andrásné úrnő vendégüljöben fogja megtartani, hova a tagok tisztelettel meghívottak. Tárgyszorozat: 1. Előnk jelentései. 2. A befizetett bevételek és a kiadások elszámolása. 3. Tisztviselők és választmányi tagok megválasztása. 4. Egyéb indítványok megtevéle és jóváhagyása. Selmecebánya, 1903. augusztus 20. A tisztikar.

— **Derék iparos.** Simonidesz Pál kovácssegéd 11 éves korától 61 éves koráig (a mai napig), tehát 51 (7) éven át becsülettel dolgozott és még most is teljesíti kötelezősét Kachelmann K. és fia itteni kovácsműhelyben. Ezen ritka példa dicseztéren nem szorul, de annál inkább megérdemli az intéző körök figyelmét azon célból, hogy a becsület, kitartó munkás megjutalmaztassék és mint ilyen ezert másoknak példányképp állítatassék. Hazánk többi városaiban az ilyen iparost a legnagyobb elismerésben részesítik, kitüntetik, — hisszük, hogy e tekintetben az itteni hatóság, illetékes körök és iparosok is megteszik hazafiai kötelezősüket. Sokáig éljen Simonidesz Pál iparos!

— **Beiratások.** A selmecebányai izraelita népiskolában a beiratások szeptember hó 1., 2. és 3. napján d. e. 9—11-ig eszközöltek, mely napokon a felvételi és javító vizsgák is lesznek. Későbbben jelentkezők felvétele csak alapos ok tekintete vétele mellett az iskolaszéki előnk beleegyezésével történik.

— **Ki akar póstás lenni!** A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 65446/1903. számú rendelete folytán a pósta- és távíró segédisztii tanfolyamok megszüntetésével 1903. évi október hó 1-je óta, a posta növendék rendszer (éleve) lép életbe. Növendékül felvételtik azon ifjú, ki a középiskola 4 osztályát sikerrel elvégezte, 14 évesnél nem fiatalabb és 16 évesnél nem idősebb. A gyakorlati idő 4 évig tart. A növendék az első felévben semmi fele javadalmazásban nem részesül; a második felévben 15 koronás, a második évben 30, a harmadik évben 40, a negyedik évben pedig havi 50 koronás díjazásban részesül. A növendékek 18

éves koruk betöltése után a posta- és táviratigazgatóság székhelyén vizsgára bocsátattak s a vizsga sikeres letele után segédiztékké kinevezésükig mint segédiszt jelöltek kincstári postahivataloknál napidíjas minőségben nyerneik alkalmazást. A helybeli kir. posta és távirat hivatalnál egy növendék felvételt fenntelzett gyakorlati szolgálatra. A felvételt kérő folyamodványt folyó évi augusztus 31-éig beadandók. Bövelb felvilágosítást ad bármely postahivatal.

— **Tüztöltő gyakorlat.** Önkéntes tüztöltőink a múlt hétfőn megingt igen szép, nehéz de azért jól sikerült gyakorlatot végeztek Kis Frigyes h. alparancsnok vezetése mellett. A magyar kir. dohánnyárg megvédése volt a gyakorlat célja körül éggő házak között. A kitzült feladatot figyelmes és gyorsan oldották meg; különös ügyességet fejtettek ki *Thürányszky Béla* szakasparancsnok vezetése alatt a mászók, akik rendkívül gyorsan és ügyesen kuszták fel a dohánnyárg magas fedelére. A gyakorlatnak egyetlen hibája az volt, hogy egyik szivattyú, úgy látszik a gondozás hiányossága miatt későn kezdett működni, ami pedig tüztöltés esetén igen nagy baj volna. A midőn őszinte elismeréssel emlékeznünk derék önkéntes tüztöltőink fáradhatatlan és onzetlen működéséről, nem hallgathatjuk el azt, hogy tudtuknak ennek a derék egyesületnek száznál több működő tagja van, már pedig a gyakorlatoknál nem látnék alig 40—50 embert. Nem érjük mi lehet ennek az oka.

— **A nagy budapesti tüzkatasztrófa.** Megrémülten olvastuk a fővárosi lapokban napokon keresztül az elmúlt hét legnagyobb szenzácioját, a Párisi nagy árház égeséről szóló rémes jelentéseket. Fantáziánkban meglevedettnek az újságok leírásai, a melyeket a szörnyű szerencsétlenségről és az azt kísérő egyéb körülményekről adtak és magunk előtt láttuk a halálos ugrásra magukat hősiesen elszánt asszonyokat, leányokat, néhány másodpercet utóbb pedig már kihült és agyonroncsolt tetemeiket. Élénk visszhangra talált bennünk is a lapokban közölt szembeszézés a főváros szűkkeltsége miatt. Tudjuk, hogy a baj fő oka a tüztöltés hiányos felszerelése volt; félig üres szerkmárával nem felelt meg a jól szervezett fővárosi tüztöltőség nem nemes és önfeláldozó kötelességeinek. Bejárta az újságokat az a hír is, hogy ideje volna már, ha a kormány és a fővárosi komolyan gondolkán egy olyan kipróbált tüztöltőszernek, folyadéknak a beszerzésére, a melyt már számosan találtak fel és próbáltak ki helytállóságukra. És éppen ez az, a mihez szerény szavunkat fűzni óhajuk. Egy derék, szorgalmas polgártársunk, *Filkorn Alajos* fototechnikus néhány esztendővel ezelőtt feltalált egy ilyen tüztöltő folyadékot, melyről lapunk hasábjain már több ízben megemlékeztünk. A próbák, a melyekben e folyadékot illt is a hatóság előtt, de meg a fővárosban is a városi meg az önkéntes tüztöltőség, a főváros és a kormány képviselői jelenlétében kísérletet tettek, a legfőnyesebben sikerültek. Nem volt lehetséges a folyadékkal leöntött fát újra meggyújtani; ellenben az égő fát vagy más anyagot reabnté menten eloltotta. Ha ezt a fővárosi tüztöltőség beszerzte volna az annyira sikerült kísérletek után és a múlt heti nagy tüzeset alkalmával használta volna, feltétlenül elenyészlen csekélyebb lett volna a kár ügy emberéletben, mint vagyban. A tüztöltők ezzel öntözhetők volna a földszinti boltnak éggő árukat, a melyek erre megközelíthetők és a lakók megmenthetők lettek volna. Felhívjuk a kir. belügyminiszter meg a hatóságok figyelmét erre a kitűnő szerre, a melylyel elejét lehet venni a legsikeresebben hasonló vézes eseteknek. Külföldön ilyen folyadékokkal a tüztöltők bőven él vannak látra és jóformán ennek köszönhető, hogy ezeken a helyeken a nagyobb tüzesetek sem követelnek ily megdöbbenően nagy számban emberáldozatokat.

— **A szüneli gyermektelep hegybányai háza** tegnapi újra megreabnté vagy egy esztendőre. A kis nyaralóházat, a mely 104 fűzőből állott, tegnapi délután odahagyta a kies nyári tartózkodási helyet, hogy újra visszatérjenek a fővárosba. Városunkból a délutáni vonattal utaztak el tegnapi és az esti gyorsvonattal érkeztek meg a fővárosba.

— **A híres selmeci pipák alkonya.** Néhány évvel ezelőtt még virágzó, majdnem európai hírből ipara volt Selmecbányának a pipagyártás. Több nagypáros foglalkozott ezzel a jövedelmező ipárral, mely városunknak hírt-nevét a messzi külföld elélt is ismeretessé tette. Szüntől telt vasuti kocskik hagyták el itteni pályaudvarunkat, hogy messzi országokba vigyék el a selmeci híres agyápipagyárak termékeit. Ma másképp áll a dolog.

Hátrányunkra nagy változás állott be. Nagy pipagyáraink kénytelenek voltak — miután megneheztült az idők járára felelték — apró kisparosokká átvendeni; a régi pipagyárakból kis műhelyek lettek. Azonfelül vezedelmes versenyelársaink támadtak az egész felső vidéken. Zólyom és kivált Körömbánya ma már majdnem nagyobb pipagyárakkal rendelkeznek, mint a mieink. És büszkédeknek avval, hogy elsajátították a selmeci híres pipák eredeti készítését módját; újságokban hirdetik és ajánlják pipáikat országzszerre. Et a mi iparosaink nem teszik és ez mutatja legjobban az életelenséget. Mi több, külföldön Ausztriában gyártanak már »selmeci« (?) pipákat; ezeknek egy része azonban mégis itteni kisparosainktól szerzi be viszonteladásra a szükségletét. És ezek az alakok aztán büszkédeknek avval, hogy selmeci pipát gyártanak. Et non venio ad fortissimum! Ismerünk selmeci kereskedőt, a ki Bécsből meg Csahországból rendel selmeci pipát, a melyet az az ostrák vagy cseh hársz innen rendel maga is. Hogy az a nevelésesnél is több, az bizonyos igaz. Difficile est satiram non scribere! — Eppen mai vezető közleményünkben tesszük szavát a beszercebányai kereskedelmi- és iparkamara le-sújtó ítéletét a selmeci pipagyár kiszerzéséről és visszafeljárásáról. Addig is, míg magunknak érkeztünk léssen ezzel a sajnálatos, de jobb sorsra érdemes ügyvel közelebbről foglalkozni, felhívjuk a mai hiányos állapotot az iparbarátok szives figyelmét.

— **A belábányai vízvezeték.** A jövő héten megkezdődnek már a belábányai vízvezeték munkálatai. Törvényhatóságunk július havi közgyűlése tudvalevőleg szótöbbséggel a helybeli iparosok hitelszövetkezetének adta ki a munkálattal, azaz, hogy annak Fizély Károly helybeli műlakatos lesz a vezetője, a felügyelet és ellenőrzés tisztére pedig felkérte Sobó Jenő kir. bányatanácsos, akad. tanárt. A határozat jogerőre emelkedvén, a Krepuska Lajos volt v. th. főmérnök által készített tervek felülvizsgálása következett. Pár nap kérdése immár, hogy a belábányaiak megkezdve lássák azt a munkálattal, a mely végre egészséges, jórávaló ivóvízhez juttatja őket.

— **A „Kolos» leánynevelő-intézetben** a beiratások szeptember hó 1—6-ig bezárólag foly-nak. Szeptember 6-án »Veni Sancte« lesz, 7-én kezdődnek a rendes előadások.

— **Hangverseny Vihnyén.** Özveggy Sándor Józsefné urnó, Vihnye fűrdőnek ez a legkedveltebb kedves vendége, aki ott tartózkodása alatt kedélyessé tudta tenni a fűrdő életet, mult szombaton újból igen sikerült hangversenyt rendezett a fűrdő szép számu közönségének szorakoztatására és a fűrdő szépségei alapja anyagi hasznára. A hangversenyen szerepeltek a fűrdő vendégei közül kerültek ki, akik mindig a legnagyobb készséggel vállalkoznak arra, hogy segélyre legyenek a fűrdőtulajdonosnak a fűrdő szépségében. A hangverseny műsora a következő volt: Fantasie-Improptu. Fr. Chopin, zongorán előadta: Stemlich Mariska kisasszony. Kakkudal. (Abt.) Énekelte Sugár Ottóné urnó. Zongorán kísérte Hellmayer Sándorné urnó. »Vihnye hírsák alatt« felolvasta: Dr. Serédy Lajos tanár ur. Magyar dalok. Gimbalmon játszta és énekelte Ányos Marianne kisasszony. Il trovatore de Verdi (Smith) zongorán, előadta Nagy Arthur ur. »Az iródbán«. Monológ: előadta Szupnik Etelka kisasszony. Frühlingsst von Becker. Énekelte Vergeblisches Ständchen Brahm. Glück Józsefné urnó. Zongorán kísérte Nagy Arthur ur. Ezkerek: (Francois Copree) szavaltá Sugár Ottóné urnó. Magyar csárdás. Énekelte Ányos Marianne kisasszony. A műsornak minden pontja kiválóan sikerült s valódi művelvezet szerzett az előkelő műndőr közönségnek. Dr. Serédy Lajos tanárnak rendkívül kedves alkalmi versét, mely állandó derűltségben tartotta a közönséget, egy erdélyi kedves vendégnek szívessegből sikerült megszerezniünk s azt mai számunkban hozzuk.

— **A r. kath. nagygyűlésünk** a beiratások szeptember hó első hársznapján lesznek mindnapon délelőtt 1/2 órától 1/2 óráig. Minden, az intézetnél először jelentkező tanuló a mult évi iskolai bizonyítványon kívül anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványt tartozik bemutatni. Beiratási díj 8 korona. A róm. kath. vallású tanulók ezenkívül egyházi énekdi fejében egy koronát fizetnek. A tandíj 48 korona, négy részletben is fizethető, azonban mindig előzetesen. Szeptember 4-én lesz a Veni Sancte, szeptember 5-én kezdődnek a rendes előadások. Jó magavi-

seletű, szorgalmas tanulók a gymnásium tápintézetében havi 14 koronáért ebédet és vacsorát kaphatnak.

— **Az iparos tanulóknak felvétele** az 1903—1904-ki tanévre szeptember 6-án d. e. 9—12-ig a városi róm. kath. elemi fluskola rajztermében történik.

— **A városi r. kath. elemi fluskola tanulóinak** beiratása az 1903—1904. tanévre szeptember 1. 2. és 3-án d. e. 8—12. óra között a plébánia 3. földszintes helyiségében lesz

— **Lövészet.** Az e hó 23-án megtartott lövészetben esett 529 lövés 283 találdóval és 455 körgyűggyel. Melylövés esett 6. abból lött: Hirt György és Sugár Gyula 3—3. A I. díjat Sugár Gyula a II. Hirt György nyerte el.

— **Kereskedők figyelmébe.** A t. kereskedő urak felhívhatnak, hogy tanoncainkat látó év, szeptember 1-én és 3-án délután 4—6-ig a kereskedő tanonciskola III-ik osztályában irassák be. A rendes előadás szeptember 6-án délután 2 órakor kezdődik. Az iskola igazgatósa.

— **Magyar helynevek.** Városunk környékén a kisebb-nagyobb városoknak községeknek majdnem kivétel nélkül idegen, főleg tők hangzású neveivel találkozunk annak előtt. Városunk jó magyar nevelés meg hazafias nemzeti érzésünkkel ez a sajnálatos körülmény sehogyan volt összlhangban. Legutóbb arról panaszkodunk lapunk hasábjain, hogy a névmagyarosítás terén alig történt már egy felév óta említésre méltó; annál inkább örülünk annak, hogy meggyőzünk, de kivált városunk környékén is ma már mégis túlnyomó a helységeknek és más kisebb-nagyobb telepeknek a magyar hangzású nevei. A község- és egyéb helynevekről szóló 1898. évi 4-ik t. cikkely hazafias célzata nálunk ma már nagyjából meg van valósítva. A magyar turista-egyület Szitnya-Ostáthy-társasásként elismerés illeti meg egyes utak, sétányok, hegyek és más kirándulóhelyek neveinek a megmagyarosításért. Az állam tulajdonát képező bányák és bányatelepek többnyire már szintén magyar nevek. A »nemzeti gondolat« szent ügye meg is érdemli a leglelkesebb mozgalmat. Ily apró kövökből épül a »nemzeti magyar állam« sziklázárának óhajtott épülete!

— **Országosi cigányverseny-zene Budapest.** Szeptember hó folyamán a budapesti *Népszínház* eladja Dankó Pistának, a nemrég elhunyt kiváló magyar dalköltőnek hátrahagyott népszimnűvét, a »Cigányélet«-et. Ez alkalommal a felvonások közöttben az ország legelőkelőbb cigányzenekari eljátszák Dankó országzszerre dalolt gyönyörű nótáit. Az érdekes hangversenyről anyanyelv is szívesebben emlékeznünk meg, mert értesülésünk szerint azon *Sági Balogh Laci*, a selmeci első cigányzenekar primása is részt vesz. Reméljük, hogy jeles és alapos zenei képzettségű cigányprimásunk elismeréssel tért vissza a hazafias és érdekes vállalkozás színterébe.

— **A hó 1. gyakorló iskolá** a jövő hó első napjaiban megnyílik. A helyiségeket most rendelkez a magas-ház hátsó részében. A jelentkezőket Cziczka Sándorné urnó naponta elfogadja.

— **Halálozás.** Egy derék urnó hzv. tordai Lázár Jakabné szül. Pischl Zsuzsanna volt meg e hó 25-én Selmecbányán. Az elhunytat kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. Temetése mult pénteken volt nagy részvét mellett.

— **Acetylen-világítás Belábányán.** Testvérvárosunkban létesült az első acetylen-telep, *Mendel Frigyes* kereskedő telepén. Minthogy ez a telep és felszerelése megfelel azon kívánalmaknak, a melyeket az ez ügyben kibocsátott kir. belügyminiszteri rendelet előír, a rendőrkapitányi hivatalnak a telep felállítását jóváhagyólag tudomással vette. — Nem volna érdékeltlen az acetylenléd városunkban is kísérletet tenni Az új találmányra szép és nagy jövő vár.

— **Táncantánis.** Gutman Samu táncantánító, kit közönségünk az előző évekből előnyösen ismer, jövő hó 5-én kezd meg táncantánítási tanfolyamát, mely hat héttig fog tartani. A rendes táncokon kívül tanítani fogja az újabb társas- és műtán-

cokat is így piqetpolkát, gavotte, boston, kórnyar stb. táncokat. A derék mestert ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Díjtekvés.** A »Selmecebányai tekvés-egylet« saját kertj helyiségében 1903. évi szeptember hó 8-án d. u. 4 órától kezdődőleg díjtekvés rendez. Belpécsi zárdó d. u. 5 óra.

— **Sorsjáték az idegen forgalom emelésére.** Az idegen forgalmi vállalat, mely rövid fennállása óta már is számtalan bizonyosságot adta közhasznú szakavatott működésének, legújabbán a kormány engedelmével és ellenőrzése mellett utazási sorsjátékokat rendez. A sorsjáték 100,000 drb. két koronás sorsjegyből áll és annak tiszta jövedelme kulturális célokra fordítatik, népszerűsít oly intézmények javára, a melyek hazánk egyes vidékeinek fellendítésén munkálkodnak és idegenforgalmunk fejlesztését elősegítik. Az egyes sorsjegyek tárgyát vasuti körutazási jegyek, bel- és külföldi szállóca szelvények, magyarországi fürdőhelyeken nyaralásra jogosító lakás igazolványok, fürdő-idejny-jegyek stb. képezik. Nem kételkedünk, hogy közönségünk ome életre való eszmét felkarolja s az utazási sorsjegyeknek óriási kelendőség lesz. Az idegenforgalmi vállalat gondoskodott arról, hogy sorsjegyei ugyszólván mindenütt kaphatók legyenek.

— **Zene- és magánoktatás.** Lapunk múlt számában röviden már megemlítettük, hogy városunk közönsége előtt tehetségéről általánosán ismert özv. Forgách Károlyné néz. Herzenberger Stefánia okleveles tanítónő városunkban letelepedni szándékozik. A zongorázás elmélete s gyakorlatában az elemi oktatástól a klasszikus előadás legmagasabb fokáig ugy a szorosán vett magyar mint az általános zeneirányban alapos oktatást ad. Elvállal növendékeket óvó- és tanítónői magánvizsgákra előkészíteni, a kiket aztán vagy az országos óvónő képző intézetben vagy pedig a pesti angol kisasszonyok tanítónő intézetében vizsgáztatna le. Oktatást ad kívánatra a gépirásból, gyorsírászatból, cimbalomból és francia nyelvből is. Özv. Forgách Károlyné ide s tova 15 év óta működik e téren, volt alkalm a idő alatt szorgalmával tehetségét ova fejlesztette, hogy városunk közönsége bátran, nyugodt lelkiismerettel bízhatja gyermekeit oktatására. Hogy mily érdemei vannak e téren, azt városunk régebbi lakói személyes tapasztalatból is ismerik. Tőlünk távol szerzett e téren sikereiről fényes bizonyítványai tesznek tanúságot. A tanítást folyó évi szeptember hó 1-től kezdi meg. Lakása Felső-Rózsa-utca 222. az új akadémia háta mögött.

— **Olcsó csemege szálló.** Lónyai Sándor mintaszőlőjéből kitévő csemege szőlőt ad el Belegi Zsigmond Beregszászon. Öt kgram válogatott szőlő, kosárban bérmentve 3 K 60 fillérbe kerül. Viszont eladók előnyösebb áron kaphják.

— **Szállítás.** A selmecebányai kir. bányagazgatóság szállítási pályázatát hirdet a hivatalos lapban 8665 mmázsa kétszer finomított *repece-olajra*. Ajánlatokat szeptember 13-ikáig lehet tenni. Bánatpénz. 5 %.

Szerkesztői üzenetek.

A—y. J—s. Sajnos, ez a főoka a bajnak. Ebben egyik vagyunk önnel. Jól tudjuk, hogy önálló vámtérlet esetén is sok időbe, pénzbe és küzdelembel kerülne a nemzeti ipar megteremtése, de viszont tudjuk azt is, hogy a mig a vámtérletet közönsége felmondar. addig a szó igaz értelmében magyar iparról, életéről, széles alapon nyugodt, az ország minden szükségletét kielégítő magyar iparról, csak ábrándozni lehet.

P. Sándor helyben. Bizony a panasz nagyon is alapos. Talán alkalmaslag egy kisebb tanulmányban megbeszélés tárgyává is tesszük. Adóközösségünk oly bonyolult, hogy annak sehol a világon nincs párja. Tizenegyféle állami adón és fogynatási adónok kívül fizetünk közüzemadót, közmuvelődési, szegényügyi célokra pótdadót, közösi közmunka, lakóadót, biftelekzeti adót és ki tudja, hanytele illeketet, díjat, vámt és járulékat.

Előfiz. Bakab. Köszönjük, majd alkalmilag elővesszük. Addig is tndv.

Négyen. A milói Vénus csodaszép női szobor. 1820-ban Milos szigetén egy parasztt bukkant rá. Fidiáz tanítványának Alkemezesnek tulajdonították. Francúzország konstantinápolyi nagykövete sietett azonnal megszerezni s azóta a Lanore-nak legértékesebb kincsé. E szobor az emberi művészet legfélesebb diadala fog maradni mindig.

NYILT-TÉR.*

* E rovat alatt közléseket nem felelős a szerk.

Közönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik feltehetetlen jó anyám temetésén részt venni szívesek voltak, legbensőbb közönetem nyilvánítását.

Selmecebányán, 1903. augusztus 29.

tordal Drasche-Lázár Ilon.

„Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy bánya és gyártéleink meglátogatására az engedély a központi igazgatóságunknál Selmecebányán legalább két nappal a szándékolt látogatás előtt kikérendő.”

A Geramb János József-féle bányaegetlet.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1903. évi augusztus 15—21-ig.

Születés.

— özv. Vojtech Samund, fu Selmecebányán.
Miertos Antal, Miertos Mária, leány

Zacharides Mihály, Kordik Mária, fu
Gragan István, Zatyko Mária, leány
Daubner Ignac, Irling Jozsef, leány
Lupták András, Schliczer Anna, fu
Hrnosjar József, Bizik Mária, leány
Czizura Ignac, Kriszta Teréz, leány

Halálozás.

özv. Stóck Károlyné 58 éves, tüdőgömbök.
Frustik Aurelia, 8 éves, gyermekaszály.
Valkovits Imre, 2 hónapos, gyermek behurta.
özv. Duschek Jozsefné, 76 éves, aggkör.
özv. tordal Lázár Jakabné, 86 éves, aggkör.
Gyurman Lajosné, 55 éves, szívhüdes.

HIRDETÉSEK.

Premier Kejekpárok
leg
finomabb
a világot
Arjegyek
Premierwerke Eger, Csehszlag

Utcai lakások — esetleg kerthaszná-
lattal, továbbá tágas pincék **kiadó**
Akadémia-utca 89./III. sz. a.

Csász. és kir. udv.
szállítóda.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon. — Világos cipőnek a Glanz-
erem adja meg a legszebb fényt és a bőr szép és tartósává válik. — A
már használt, foltos cipő — sárga vagy barna bőrből — a „Lyosin“ nagy-
szerű fénymáz használata által olyan lesz, mintha új volna.

Alapítattal 1832. Gyáriraktár: Bécsben, I., Schulerstrasse 21. Alapítattal 1832.

A Fernolendt fénymáz mindenütt kapható.

Csak a...
bej. vedjoggyvalódi.

London,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.

Főraktár:
Burmanna,
Angol India.

Agen, Zágráb,
Alger,

Amsterdam,
H. Sanders Rokin 8.

Basel,
Szent-János-gyógy-
tár, W. Kratz.

Belgrad,
Nikola A. Delini,
Egyiptár Mihály.

Központi raktár Serbi-
a részére Sberli-
Bologna,
Bruxelles,
Pharmacie Ch.,
Delere & Co.
Brest, orosz
Török Jozsef.

Dr. Egger L. és J.

Cairo.

Cöln Rh Noria,
Debrecen,
Etelh, Luxemburg
Schmidt P.,
gyógyás.

THIERY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalát látható zold, a törvényszéknél bejegyzett „apaca“-védő-
jeggyel van ellátva. Főfelüldhatatlan szer minden mell-, tüdő-,
máj-, gyermekbetegség ellen stb. külsőleg is
kifejezetten has és sebet gyógyít.

Egy próbáhuveg bérmentes 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERY A. centifoliakenőcse

(csodaközenőcsek nevezik)

utóléthatetlen szívó erőjű és gyógyítótásu. Operációkat a legfőbb
esetben fölölegessé teszi. — E kenőcsrel egy 14 éves gyógytala-
stallannak tartott ontaszu, ujabban pedig egy 22 éves rákserű but
gyógyított meg. Antiszepikus és gyógyítótásu mindenféle meg-
gyuladásnál.

Próbakéty bérmentve 1 kor. 50 fill. Csak előzetes fizetés esetén lehet küld.

Övakodjanak utánzatoktól és kerüljék az
értékelen ugynevezett házi kenőcsöket s
más efféleket.

Cim: A. Thiery, gyógyszerész és gyár a védőangyalhoz.

— Prospektus ingyen és bérmentve. —

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használni a késon a házban tartani. Az összes művelt
államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a tör-
vény öldözi.

Cim: A. Thiery, gyógyszerész a védőangyalhoz. Pregrada, (Rochihits savanyu-kut mellett.)

Issigoe,
Dordogne,
Kopenhaga,
fabriken forma.

Milano,
A Bertolini

Milano,
Malmio,
Sevrige,

Apot. Lejmet,
Nantes,
Pharmacie

françoise 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Pharmacie

Bapry 11,
Rue des francos
Bourgeois.

Praga,
Krom.

Corso, Agenzia
del Poliliceno.

Bolonia,
Pharmacie

Ferrara,
Burgoyne,
Szeged,

Temesvár,
Temesvár,
Velence,
Vienne,
Zurich.

Csak ezzel a törvény-
esetű bejegyzett védő-
jeggyel valódi.

PURGO
A leggyengébb kitűző is
használható
még erős emberek is náluk.
25 centes ára 1 korona.

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabót órákon
SERÉNYI
és órák ékszeresével
Budapesti Erzsébet-körút 78. sz. em.
Pótlak: 14. s. 4. utca 21. sz.
Képes árjegyzék
ingylen.

Közvény és csúz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-ter.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a nagy kir. szab. országgyűléstől felolvasott helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízátság! Előszámlázás! Kiváló szponzor!

Ha öszül a haja,
használd a
Stella
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyserában, 6 sz. és 12 sz.
Lengyel József főb. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSAJ-TÉR.

PURGO
A leggyengébb kitűző is
használható
még erős emberek is náluk.
25 centes ára 1 korona.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymódja: asztma, szivgyomor-, ideg- és borbély, szélhódás, elmezavar állan.
E gyógyintézet megáztatja a
Dr. KOVÁCS J. főorvos orvosa és ékszeresével
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. L. E.

Megjelent az új X^o számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPEKTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készítnék
RIVOLI
Fényképező és festőeszköz műtermében
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-ÚT 30. SZÁM.
!!! Négy hét háza után is sikerült nagytűzők!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakorvosi, pontosan és legelőszobában közölhet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetés
Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. osztály,
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 frtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Bírálatlanos, hanyinger, fejfe-
jás, gyomorbujaik ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR. **MÖLGYEK**
Ára 1 korona. Pótlak 6 üveg bérmeleve. **TITKÁRA**
főzetel kívánatra mindenkinék
RADITZ J. "Kehér kereszt" gyógyintézet,
BUDAPEST, FŐVÁR-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Külnö hegyi fekvésben, permentes és szőlői védett, 200 kilométerrel több jól épült, rendezés helyi utak. Szigorúan individualizáló ápolásvezetés. Legmodernebb konyhák, és összes betegszobák higiénikusan a legteljesebben vannak berendezve. Külnö élet, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál!
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Teljesen ingyen
Alapított 1810-ben.
ANKE-ROSKOPF-ÓRÁM
(Antimagne) szabaddalmazott Email-számmal. Itt található mint a sovány 30 óra járásával egyéül. Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a letező trappó óra. Különösen ajánlatos tisztelők, vasúti hivatalnokok, csengetősek, p. nagyrőseg, kalauzok, repülőgépek és mások részére kik egy óra, megtehető tartós órákat akarnak. Ára egy szép nikkell díszes és fokkal együtt csak
6 korona
3 évi garanciaval.
3 darab vételelnek csak 5 korona.
Nem megfelelő esetben visszajuttatjuk, vagy a pótlak visszatér. Szállítás az 1. amerikai országok vezérkönyvislete által
BÖHNEL MIKSA, óras
BÉCS, IV. MARGARETSTRASSE 48/126.
a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.
OVAS: Kereskedők Roskopf-órákat pléb. fokkal és imitált papír-Email-számmal ajánlanak. Itt óra más 1 frt 75 kr. és megfizet. Egy óra nem vizes kereskedő, hanem óras. Az óra óráim óráim szabaddalmazott Email-számmal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nekem felel megvizsgálást elítél, utasították visszatérten vissza.

SCHOTTOLA ERNO
BUDAPEST, VI., FONCIERE PALOTA
cséplőgépek jó karban ártáshoz és főzözés szükséges
gumi-palotások, tömítések, szíjak, olajok és szerszámok,
valamint a cséplőgép felszereléséhez 7627. IX. 99. sz. bülgyminiszteri rendelet szerint kötelezőleg tartozó
MENTOSZERKEZETEK NAAGY RAKTÁRA.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Utánnyomás tilos
A LÁPÍTATOTT 1872.

1933. szám. 1903. tkv.
Árverési hirdetményt kivonat.
A selmeci kir. járásbírósg mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy selmeci népbank végrehajtónak Gubrinzski János és neje végrehajtást szenvedő elleni 400 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a selmeczányai kir. járásbírósg területén lévő Gubrinzski János és neje Rizaan Anna tulajdonától bejegyzett a selmecz. 905. tljkvben a + 2277. hrsz. 64. népössz.

sz. ház és kertre, Hodrusbányán ezenell adószertint 614 K-ban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtti 10 órakor a hodrusbányai rendőrbiztos irodájában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alul is eladva lesz.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal

számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazs. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgálni.
Selmeczányán, 1903. évi július hó 28. napján.
Liha, kir. járásbíró.

